

USPOREDBA PANDEMIJSKE I POSTPANDEMIJSKE GODINE U ATLETSKOM I PLIVAČKOM KLUBU OSOBA S INVALIDITETOM U RIJECI

Volarić Pamić, Wendy

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Health Studies / Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:160786>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-05**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Health Studies - FHSRI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ
FIZIOTERAPIJA

Wendy Volarić Pamić

USPOREDBA PANDEMIJSKE I POSTPANDEMIJSKE GODINE U ATLETSKOM I
PLIVAČKOM KLUBU OSOBA S INVALIDITETOM U RIJECI

Diplomski rad

Rijeka, 2023.

UNIVERSITY OF RIJEKA
FACULTY OF HEALTH STUDIES GRADUATE UNIVERSITY STUDY OF
PHYSIOTHERAPY

Wendy Volarić Pamić

A COMPARISON OF PANDEMIC AND POST-PANDEMIC YEARS IN ATHLETIC AND
SWIMMING CLUB FOR THE DISABLED IN RIJEKA

Final thesis

Rijeka, 2023

Mentor rada: doc. dr. sc. Andrica Lekić, prof. mat. i fiz.

Komentor rada: Jasna Lulić Drenjak, prof. kinez.

Diplomski rad obranjen je dana 15 rujna 2023. na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci, pred povjerenstvom u sastavu:

1. doc. dr. sc. Andrica Lekić, prof. mat. i fiz.
2. doc. dr. sc. Arijana Krišković
3. mr.sc. Ariana Fužinac-Smojver dr.med

Izvješće o provedenoj provjeri izvornosti studentskog rada

Opći podatci o studentu:

Sastavnica	Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija
Studij	Fizioterapija
Vrsta studentskog rada	Diplomski rad
Ime i prezime studenta	Wendy Volarić Pamić
JMBAG	0062066294

Podaci o radu studenta:

Naslov rada	USPOREDBA PANDEMIJSKE I POSTPANDEMIJSKE GODINE U ATLETSKOM I PLIVAČKOM KLUBU OSOBA S INVALIDITETOM U RIJECI
Ime i prezime mentora	Andrica Lekić
Datum predaje rada	04.09.2023.
Identifikacijski br. podneska	2157546314
Datum provjere rada	04.09.2023.
Ime datoteke	WendyDiplomski
Veličina datoteke	674,67K
Broj znakova	41300
Broj riječi	6993
Broj stranica	47

Podudarnost studentskog rada:

Podudarnost (%)	
Ukupno	11
Izvori s interneta	10
Publikacije	
Studentski radovi	2

Izjava mentora o izvornosti studentskog rada:

Mišljenje mentora	
Datum izdavanja mišljenja	
Rad zadovoljava uvjete izvornosti	X
Rad ne zadovoljava uvjete izvornosti	
Obrazloženje mentora (po potrebi dodati zasebno)	

Datum 04.09.2023.

Potpis mentora

ZAHVALA

Zahvaljujem se komentorici rada Jasni Lulić Drenjak, prof. na ukazanoj podršci, savjetima i pomoći pri izradi ovog diplomskog rada.

Zahvaljujem se mentorici rada doc. dr. sc. Andrici Lekić na detaljnim uputama, pregledavanju rada i savjetima o oblikovanju rada.

Zahvaljujem se svim svojim prijateljima; kolegama i profesorima s kojima sam dijelila studentske prostore, na prenesenom znanju i iskustvu koje su podijelili sa mnom.

Posebno se zahvaljujem svojoj obitelji, prije svega svom voljenom suprugu na podršci i potpori koju mi je pružao tijekom studiranja i pisanja ovog diplomskog rada. Zahvaljujem se i svojoj djeci ;sedmogodišnjoj kćerki, koja mi je bila inspiracija i ukazala mi da gledajući svijet kroz „dječje naočale“ sve može biti puno jednostavnije i lakše odraditi, ma koliko se to možda u datom trenutku činilo komplicirano i stresno; i tromjesečnom sinu koji je, iako tako maleni, bio vrlo discipliniran i poslušan tako da je mama mogla odrađivati svoj posao.

I za kraj, svatko od nas ima one posebne i drage ljude koji, poput obitelji, na svojstven način brinu za nas. Stoga, ovom prilikom iskazujem zahvalnost tom malom krugu velikih ljudi na svojoj podršci koju su mi pružili za vrijeme ovog studija.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Osobe s invaliditetom.....	1
1.2. Sport i osobe s invaliditetom.....	2
1.2.1. Sport.....	2
1.2.2. Sport osoba s invaliditetom.....	2
1.2.3. Klasifikacija sportaša s invaliditetom.....	3
1.2.4. Kategorizacija invaliditeta prema SZO	4
1.2.5. Paraolimpijski sport.....	5
1.3 Osobe s invaliditetom i COVID 19 pandemija.....	5
1.3.1 COVID 19 pandemija.....	5
1.3.2 Osobe s invaliditetom i COVID 19 pandemija.....	6
1.4 Sport osoba s invaliditetom u PGŽ i COVID 19 pandemija.....	7
1.4.1 Sportski klubovi osoba s invaliditetom u PGŽ.....	7
1.4.2. Sportski klubovi osoba s invaliditetom PGŽ u vrijeme pandemije COVID-19.....	8
2. CILJEVI I HIPOTEZE.....	9
2.1. Ciljevi.....	9
2.2. Hipoteze.....	9
3. ISPITANICI I METODE.....	10
3.1 Ispitanici.....	10
3.2. Postupak i instrumentarij.....	10
3.3. Statistička obrada podataka.....	10
3.4. Etički aspekti istraživanja.....	11

4. REZULTATI.....	12
4.1. Rezultati ispitivanja za 2020 godinu.....	12
4.2. Rezultati ispitivanja za 2022 godina.....	18
4.3. Usporedba 2020. i 2022. godine.....	23
4.3.1 AK Srce.....	23
4.3.2 PK Forca.....	23
4.3.3. Statistička usporedba 2020 i 2022 godine za PK Forca.....	23
5. RASPRAVA.....	27
5.1. Analiza hipoteza i ciljeva.....	27
6. ZAKLJUČAK.....	30
LITERATURA.....	31
PRILOZI.....	34
KRATKI ŽIVOTOPIS.....	37

Popis kratica

AK Srce – atletski klub Srce

Covid 19 – koronavirusna bolest 2019

IOSD – International Sport Organisation for the Disabled

OSI – osobe s invaliditetom

PGŽ – Primorsko-goranska županija

PK Forca – plivački klub Forca

SZO – Svjetska zdravstvena organizacija

UN – Ujedinjeni narodi

SAŽETAK

UVOD: Cilj ovog istraživanja je usporediti dostupne podatke između pandemijske 2020. i postpandemijske 2022. godine u PK Forca i AK Srce u gradu Rijeci. Usporediti će se podaci vezani za broj članova, spolu članova, vrsti invaliditeta, sudjelovanje u nacionalnoj reprezentaciji, kategorizaciji sportaša s invaliditetom i drugim kategorijama. Podaci će biti prikupljeni od Sportskog saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke.

ISPITANICI I METODE: U istraživanju će se koristiti podaci iz sportskog godišnjaka Sportskog saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke iz 2020. i 2022. godine. Izabrani su dva kluba osoba s invaliditetom s najviše članova, PK Forca i AK Srce. Kvaliteta prikupljenih podataka je garantirana i podaci su provjereni od strane Saveza na godišnjim razinama podnošenjem izvješća klubova savezu kao i kontrola delegiranih od strane saveza kontrolom na terenu. Podaci će biti izraženi brojem javljanja – frekvencijom ili njihovom relativnom učestalošću tj. postotkom.

REZULTATI: Broj članova AK Srce je ostao isti 2020. i 2022. godini. Također rezultati kategorizacije, internacionalne i nacionalne klasifikacije, broj natjecatelja, polaznika sportske škole nisu se promijenile. U usporedbi rezultata 2020 i 2022 godine vidi se razlika u broju korisnika invalidskih kolica i članovima trenerskog tima. Obrada podataka o broju članova u PK Forca pokazuje smanjenje u postotku od 20,6% . Smanjenjem broja članova promijenili su se i ostali podaci koji su statistički obrađeni i prikazani grafički i putem tablica.

ZAKLJUČAK: Jasno je vidljivo da je COVID 19 pandemija utjecala na broj članova u PK Forca, a nikakvog utjecaja nije imala na broj članova AK Srce. Ovakve podatke možemo povezati sa mjerama koje su uvedene tijekom pandemije, kad nije bilo moguće baviti se nikakvim sportskim ili rekreativnim aktivnostima u zatvorenim prostorima. Zbog toga je došlo do smanjenja članstva u plivačkom klubu.

Ključne riječi: COVID-19 pandemija, osobe s invaliditetom, sport

ABSTRACT

INTRODUCTION: The aim of this research is to compare the available data between the pandemic year 2020 and the post-pandemic year 2022 in PK Forca and AK Srce in the city of Rijeka. Data related to the number of members, gender of members, type of disability, participation in the national team, categorization of athletes with disabilities, and other categories will be compared. The data will be collected from the Sports Association of People with Disabilities in Rijeka.

RESPONDENTS AND METHODS: The research will use data from the 2020 and 2022 sports yearbook of the Sports Association of Persons with Disabilities in Rijeka. The two clubs of persons with disabilities with the most members were chosen, PK Forca and AK Srce. The quality of the collected data is guaranteed, and the data is verified by the Association at the annual levels by submitting club reports to the Association as well as controls delegated by the Association through control on the field. The data will be expressed by the number of occurrences - frequency or their relative frequency, i.e., percentage.

RESULTS: The number of members of AK Srce remained the same in 2020 and 2022. The results of the categorization, international and national classification, and the number of competitors and sports school participants remained the same. Comparing the results of 2020 and 2022 shows a difference in the number of wheelchair users and coaching team members. The processing of data on the number of members in PK Forca shows a percentage decrease of 20.6%. Due to the reduced number of members, the other data, which were statistically processed and presented graphically and in tables, also changed.

CONCLUSION: It is clearly visible that the COVID-19 pandemic affected the number of members in PK Forca, but it had no effect on the number of members of AK Srce. We can connect this kind of data with the measures introduced during the pandemic when engaging in any indoor sports or recreational activities was impossible, which is why there was a decrease in swimming club membership.

Keywords: COVID-19 pandemic, people with disabilities, sport

1. UVOD

1.1. Osobe s invaliditetom

Pojam „invaliditet“ i naziv „osobe s invaliditetom“ mijenjali su se kroz povijest. Zbog negativnih konotacija određenih pojmova u današnjem društvu upotrebljavaju se nazivi osobe s invaliditetom i invaliditet. Ti nazivi su najmanje stigmatizirajući jer stavljaju naglasak na to da je osoba puno više od svog invaliditeta te da osoba nije „invalid“ već se zbog određenih tjelesnih ili mentalnih oštećenja susreće s poteškoćama u životu što ih on donosi. Nazivi poput „invalidi“, „retardirani“, „osobe s oštećenjima“, „invalidne osobe“ i mnogi drugi još uvijek nisu iskorijenjeni (1). Postoji više različitih definicija i terminologija koji se vežu za osoba s invaliditetom. Tako se oštećenje, prema Međunarodnoj klasifikaciji oštećenja i invaliditeta Svjetske zdravstvene organizacije, definira kao bilo kakav gubitak ili odstupanje od normalne psihološke ili anatomske strukture ili funkcije. Prema istoj se pojam invaliditet definira kao „bilo kakvo ograničenje ili smanjenje (koje proizlazi iz oštećenja) sposobnosti izvođenja neke aktivnosti na način ili unutar raspona koji se smatra normalnim za ljudsko biće“. (2,3) Prema Konvenciji Ujedinjenih naroda (UN-a) smatra se da je osoba s invaliditetom svaka ona osoba koja ima dugotrajno tjelesno, mentalno, intelektualno i/ili osjetilno oštećenje, koje u međudjelovanju s različitim preprekama može sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

Kategorizacija osoba s invaliditetom vrši se prema težini kao i stupanju tjelesnog oštećenja po kojem je osoba više ili manje sposobna/onesposobljena za obavljanje pojedine aktivnosti. (1,4) Hrvatski sabor donio je Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom koji definira osobu s invaliditetom kao „osobu koja ima trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti izvršenja neke fizičke ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi, nastale kao posljedica oštećenja zdravlja“. (5)

Iako ih štite mnogi zakoni i prava, osobe s invaliditetom pripadaju ranjivoj društvenoj skupini koja se pokušava integrirati u zajednicu. Inkluzija osoba s invaliditetom u zajednicu danas je vrlo zastupljena i naglašava da vrsta invaliditeta s kojim osoba živi ne određuje njenu sposobnost, isto tako ne umanjuje vrijednost osobe kao ljudskog bića, već im otvara mogućnost ravnopravnog međudjelovanja s okolinom koja ih okružuje. (1)

1.2. Sport i osobe s invaliditetom

1.2.1. Sport

Svi znamo da bavljenje sportom poboljšava opće zdravstveno stanje osobe te da sport ima pozitivan učinak na sve organske sustave. To uključuje regulaciju razine kolesterola, razinu krvnog tlaka, kisika u krvi kao i održavanje optimalne tjelesne mase. Sportom se možemo baviti rekreativno ili profesionalno. (6) Danas se osobe sportom počinju baviti već u najranijoj dobi te pohađaju razne sportske aktivnosti kako bi razvili njihove motoričke sposobnosti. Sport je najbolji oblik relaksacije nakon napornog radnog dana. Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) preporuča odraslim osobama, u svrhu očuvanja zdravlja, odraslim osobama jedan sat dnevno bavljenja sportom. (7)

1.2.2. Sport osoba s invaliditetom

U provođenju sportskih aktivnosti osoba s invaliditetom, nekad a djelomično i danas postojale su različite barijere. Sportske aktivnosti osoba s invaliditetom pružaju mogućnost brže i bezbolnije resocijalizacije i reintegracije osoba u svakodnevni život. (4)

Sport osoba s invaliditetom postoji od druge polovice 19. stoljeća. Prvi sportski klub osoba s invaliditetom, točnije gluhih osoba, osnovan je 1888. godine u Berlinu. Veliki utjecaj na razvoj sporta osoba s invaliditetom imao je dr. Ludwig Guttmann, kada je 1944. godine otvorio centar za spinalne ozljede u Velikoj Britaniji. Centar se bavio rehabilitacijom osoba stradalih u Drugome svjetskom ratu te se u njemu polako razvijao rekreativni sport, a kasnije i natjecateljski sport osoba s invaliditetom. Tijekom šezdesetih godina prošlog stoljeća ljudi su počeli razmišljati kako omogućiti sudjelovanje na sportskim natjecanjima osobama s amputacijama, cerebralnom paralizom, paraplegijom i slijepim osobama. Tako je 1964. godine organizirana IOSD. (8)

1.2.3. Klasifikacija sportaša s invaliditetom

Prema zakonu o sportu, Hrvatskom paraolimpijskom odboru ima ovlasti utvrđivanja klasifikacija sportaša s invaliditetom. Klasifikacija sportaša primjenjuje se u svim sportovima osoba s invaliditetom koji se provode u Republici Hrvatskoj. (9) U sportu, osobe s invaliditetom podijeljene su u 4 kategorije: osobe s tjelesnim oštećenjem, osobe s intelektualnim teškoćama, osobe s oštećenjem vida, osobe s oštećenjem sluha. (10)

Funkcionalnom klasifikacijom procjenjuju se motoričke, intelektualne ili senzoričke sposobnosti sportaša u sportu u kojem se natječu i svrstava ih se u određene natjecateljske klase. (11) Klasifikacijski sustav postoji da bi se smanjio utjecaj invaliditeta na rezultat, a isti se sastoji od određivanja vrste invalidnosti, težine oštećenja, opisa metode klasifikacije i opseg ograničenja kojeg invaliditet ima na aktivnost. (12,13). U Tablici 1. navedene su osnovne klasifikacije invaliditeta prema SZO.

Navedena klasifikacija sportaša sa invaliditetom omogućava sportašima sa invaliditetom da se pod jednakim uvjetima i pravilima natječu na paraolimpijskim igrama i ostalim natjecanjima koja se organiziraju za osobe sa invaliditetom.

1.2.4. Kategorizacija invaliditeta prema SZO

Tablica 1. Kategorizacija invaliditeta prema SZO

<p>OSOBE SA SLJEPOĆOM</p> <p>B1- ne postoje nikakvi ostaci vida (blind 1)</p> <p>B2- ostatak vida 2% (blind 2)</p> <p>B3- ostatak vida do 5% (blind 3)</p>
<p>OSOBE S GLUHOĆOM</p> <p>Oštećenje sluha iznad 55</p>
<p>OSOBE SA MENTALNOM RETARDACIJOM</p> <ul style="list-style-type: none">
a) Osobe s lakšom mentalnom retardacijom
b) Osobe sa srednjom mentalnom retardacijom
c) Osobe s teškom mentalnom retardacijom
<p>OSOBE S TJELESNIM INVALIDITETOM</p> <ul style="list-style-type: none">
1. Osobe s ozljedom leđne moždine<ul style="list-style-type: none">
a) Osobe s paraplegijom
b) Osobe s paraparezom
c) Osobe s kvadriparezom
d) Osobe s kvadriplegijom
2. Osobe s oboljenjem leđne moždine<ul style="list-style-type: none">
a) Osobe sa spinom bifidom
b) Osobe s preboljenom dječjom paralizom
3. Osobe s cerebralnom paralizom
4. Osobe s amputacijama<ul style="list-style-type: none">
a) Djelomične amputacije
b) Potpune amputacije
c) Jednostruke amputacije
d) Dvostruke amputacije
e) Trostruke amputacije
f) Četverostruke amputacije
5. Osobe s neuromuskularnim bolestima<ul style="list-style-type: none">
a) Osobe s mišićnom distrofijom
b) Osobe s multiplom sklerozom
c) Osobe s mijastenijom gravis

U tablici 1. navedena ja kategorizacija invaliditeta prema SZO. Iz tablice 1. jasno se isčitava podjela OSI na četiri glavne skupine invaliditeta. Osobe s tjelesnim invaliditetom su posebna skupina, u koju spadaju ozlijede, oboljenja, amputacije i neuromuskularne bolesti.

1.2.5. Paraolimpijski sport

Krovna organizacija koja se bavi sportom osoba sa invaliditetom je IPO koji je osnovana 1988 godine. (8)

Prvo natjecanje za osobe s invaliditetom u kolicima održalo se davne 1948. godine na Olimpijskim igrama u Londonu. Igre je organizirao dr. Guttmann. Sudjelovanje osoba s invaliditetom na Olimpijskim igrama u Londonu smatra se prvim službenim sportskim događajem gdje su sportaši s invaliditetom imali iste uvijete za natjecanje kao i sportaši bez invaliditeta. Trebalo je 12 godina da sportaši s invaliditetom dobiju svoje Olimpijske igre pod nazivom „Paraolimpijske igre“. Prve su održane 1960. godine u Rimu. Na istima je sudjelovalo 400 atletičara iz 23 države. (8) Od tada se održavaju svake 4 godine. Prve zimske Paraolimpijske igre održane su u Švedskoj 1976. godine u gradu Ornskoldsviku, dok se ljetne Paraolimpijske igre održavaju od 1988. godine. (14)

1.3. Osobe s invaliditetom i COVID 19 pandemija

1.3.1. COVID 19 pandemija

Značenje riječi pandemija definiramo je kao širenje zarazne bolesti na cjelokupno globalno stanovništvo. (15) Prva poznata pandemija je Antoninska kuga poznatija i kao „Galenova kuga“ u 2 stoljeću poslije Krista. Najpoznatija pandemija u ljudskoj povijesti zabilježena je u 14 stoljeću, a bila je poznata pod nazivom „Crna smrt“. U Europi je u samo 4 godine, odnijela 25 milijuna ljudskih života. Trebalo je proći stotinjak godina da čovječanstvo pobijedi ovu pandemiju. Procjenjuje se da je u tom periodu u svijetu preminulo 25 posto svjetskog stanovništva, koje je tada brojilo 450 milijuna ljudi. (16)

Danas svjedočimo posljedicama COVID 19 pandemije koja je zatekla čovječanstvo krajem 2019 godine. Prvi slučaj COVID 19 pandemije zabilježen je u Kini, 17. studenog 2019. godine u gradu Wuhanu koji se smatra ishodištem pandemije. Zbog svoje zaraznosti SZO 11. ožujka 2020. godine proglašava pandemiju. (17)

Zbog svoje visoke razine infektivnosti i brzog širenja među populacijom cijelog svijeta, po nalogu SZO, globalne vlade donose niz mjera kako bi spriječile širenje zaraze korona virusom. To dovodi do ograničenja u svakodnevnim aktivnostima poput odlaska na posao, u trgovine, putovanja, na rekreaciju i sl. (17,18)

U Hrvatskoj je osnovan stožer civilne zaštite koji je donosio mjere da bi se spriječilo širenje korona virusa na teritoriju RH. Prve mjere su se odnosile na zabranjena okupljanja većeg broja ljudi na jednom mjestu, odnosno putovanja stanovnika između gradova i županija, pa su posljedično zatvorene obrazovne, sportske i ine ustanove kao i neki uslužni objekti. (13)

Posljedice COVID 19 pandemije najbolje su vidljive po broju preminulih osoba u Hrvatskoj i svijetu. Prema posljednjim službenim podacima u svijetu je zabilježeno više od 688 245 000 oboljelih od čega je preminulo više od 6 874 000 osoba. (19) U tom periodu u Hrvatskoj je oboljelo 1 273 000 osoba a preminulo više od 18 000 osoba. (20)

Kraj pandemije proglašen je 5. svibnja 2023. godine od strane SZO. U Hrvatskoj službeni kraj pandemije proglašen je 11. svibnja 2023. godine od strane Hrvatske vlade. (20)

1.3.2. Osobe s invaliditetom i COVID 19 pandemija

Dolaskom „novog doba“ vezano uz pandemiju tj. pojava korona virusa utjecala je na društveni život kako zajednice općenito tako i na svakog ponaosob. Pod parolom „ostani doma“ svako se na određeni način našao u novo nastaloj životnoj situaciji, što je uvelike utjecalo na mentalno zdravlje pojedinca. Zbog uvedenih mjera, osobe s invaliditetom zbog svojih osobnih ograničenja (smanjena pokretljivost, umor, bol) i ograničenja okoline (nemogućnost pristupa raznim prostorima za rehabilitaciju i rekreaciju, nemogućnost korištenja prijevoza), još se više povlače u sebe. (22)

Zbog visoke zaraznosti korona virusom, osobe s invaliditetom povećavaju svoju opreznost da se ne dovedu u situaciju mogućeg oboljenja, zbog čega još češće ostaju u kući. Samim time narušeno je njihovo zdravlje jer ne provode redovite rehabilitacijske postupke kojima održavaju svoje tjelesne sposobnosti.

1.4. Sport osoba s invaliditetom u PGŽ i COVID 19 pandemija

1.4.1. Sportski klubovi osoba s invaliditetom u PGŽ

Prema podacima Športskog saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke, PGŽ broji 17 aktivnih sportskih klubova za osobe s invaliditetom. U tablici 2 navedeni su sportski klubovi osoba s invaliditetom koji djeluju na području PGŽ-a.

Tablica 2. Sportski klubovi osoba s invaliditetom u PGŽ

Sportski savez osoba s invaliditetom grada Rijeke
Atletski klub „SRCE“ za osobe s invaliditetom
Plivački klub "FORCA"
Boćarski klub osoba s invaliditetom "PULAC"
Streljački klub invalida "PARAOLIMPIJAC"
Sportsko- rekreativni klub slijepih "RIJEKA"
Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom "RIJEKA"
Klub za dresurno jahanje osoba s invaliditetom "PEGAZ"
Klub alpskog skijanja osoba s invaliditetom "KVARNER"
Društvo za sportsku rekreaciju osoba s tjelesnim invaliditetom "RIJEKA"
PRIDRUŽENE ČLANICE SAVEZA
Riječki sportski savez gluhih
Streljački klub gluhih "Galeb"
Malonogometni klub gluhih "Galeb"
Kuglački klub gluhih "Galeb"
Društvo sportske rekreacije gluhih "Galeb"
Teniski klub osoba s invaliditetom FIUME
Tenis klub "KVARNER"- sekcija tenisa u kolicima
Košarkaški klub "PLETER" – sekcija košarke za osobe s invaliditetom

1.4.2. Sportski klubovi osoba s invaliditetom PGŽ u vrijeme pandemije COVID-19

Zbog striktnih ograničenja i zabrana koje nam je za vrijeme trajanja pandemije Vlada propisala, „Na temelju članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite Stožer je donio Odluku o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja (N.N. br. 32/20.). Navedenom Odlukom određeno je da su s obzirom na put prijenosa bolesti COVID-19 sve osobe na području Republike Hrvatske obvezne se strogo pridržavati protuepidemijskih mjera i stroge mjere socijalnog distanciranja“ (23). Time je došlo je do zatvaranja mnogih sportskih objekata. Ta odluka imala je veliki utjecaj na osobe s invaliditetom jer im je upravo odlazak na sportske aktivnosti ujedno znači i socijalizaciju.

2. CILJEVI I HIPOTEZE

2.1. Ciljevi

C1: Usporediti broj članova i trenera u AK Srce između 2020. i 2022. godine.

C2: Usporediti broj članova i trenera u PK Forca između 2020. i 2022. godine.

C3: Usporediti broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u AK Srce između 2020. i 2022. godine.

C4: Usporediti broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u PK Forca između 2020. i 2022. godine.

2.2. Hipoteze

H1: Broj članova i trenera u AK Srce se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

H2: Broj članova i trenera u PK Forca se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

H3: Broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u AK Srce se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

H4: Broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u PK Forca se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

3. ISPITANICI I METODE

3.1. Ispitanici

U istraživanju će se koristiti podaci iz sportskog godišnjaka Sportskog saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke iz 2020. i 2022. godine. Izabrani su dva kluba osoba s invaliditetom s najviše članova, PK Forca i AK Srce.

3.2. Postupak i instrumentarij

Podaci su prikupljeni u Sportskom savezu osoba s invaliditetom grada Rijeke. Podaci se prikupljaju svake godine radi izrade sportskog godišnjaka i prijave Saveza na Javne potrebe u sportu. Ispunjavaju ih odgovorne osobe kluba. Upitnik o klubu i članstvu sastoji se od pitanja vezanih uz broj i spol članova, kategorizacije sportaša, nacionalne i internacionalne klasifikacije, broj članova u paraolimpijskim programima, nacionalnim reprezentacijama, brojnosti po kategorijama (senior, junior), vrsti bavljenja sportom (natjecatelj, rekreativac, polaznik sportske škole), broja članova po vrstama invaliditeta (tjelesni, slijepi i slabovidni, gluhi, višestruka oštećenja), korisnika invalidskih kolica, da li se broj članova povećao u navedenoj godini, broj i spol članova trenerskog i instruktorskog tima, broj i spol članova stručnog tima (fizioterapeuta, liječnika, nutricionista, psihologa, protetičara,...).

Kvaliteta prikupljenih podataka je garantirana i podaci su provjereni od strane Saveza na godišnjim razinama podnošenjem izvješća klubova savezu kao i kontrola delegiranih od strane saveza kontrolom na terenu. Problemi se neće pojaviti jer se podaci moraju obavezno prikupljati svake godine. Ograničenje istraživanja je u nemogućnosti prikupljanja drugih podataka osim onih koji su prikupljeni od strane Saveza.

3.3. Statistička obrada podataka

Varijabla „klubovi“ je na nominalnoj ljestvici – atletske i plivačke klub. „Godine“ su druga varijabla na ordinalnoj ljestvici - 2020. i 2022. Podaci će biti izraženi brojem javljanja – frekvencijom ili njihovom relativnom učestalošću tj. postotkom. Radi se o dvije nezavisne skupine. Razlike ćemo testirati najpoznatijim neparametrijskim testom hi-kvadrat s Yatesovom korekcijom. Za obradu podataka će se koristiti aplikacijski program Statistica 14.0.0.15 (TIBCO Software Inc.). Ovakvi podatci biti će prikazati u okviru rezultata tabelarno ili grafički. Za izradu stupčastih ili kružnih grafikona koristiti ćemo Microsoft Excel. U navedenim testovima rezultat će se smatrati statistički značajnim na razini $p < 0,05$.

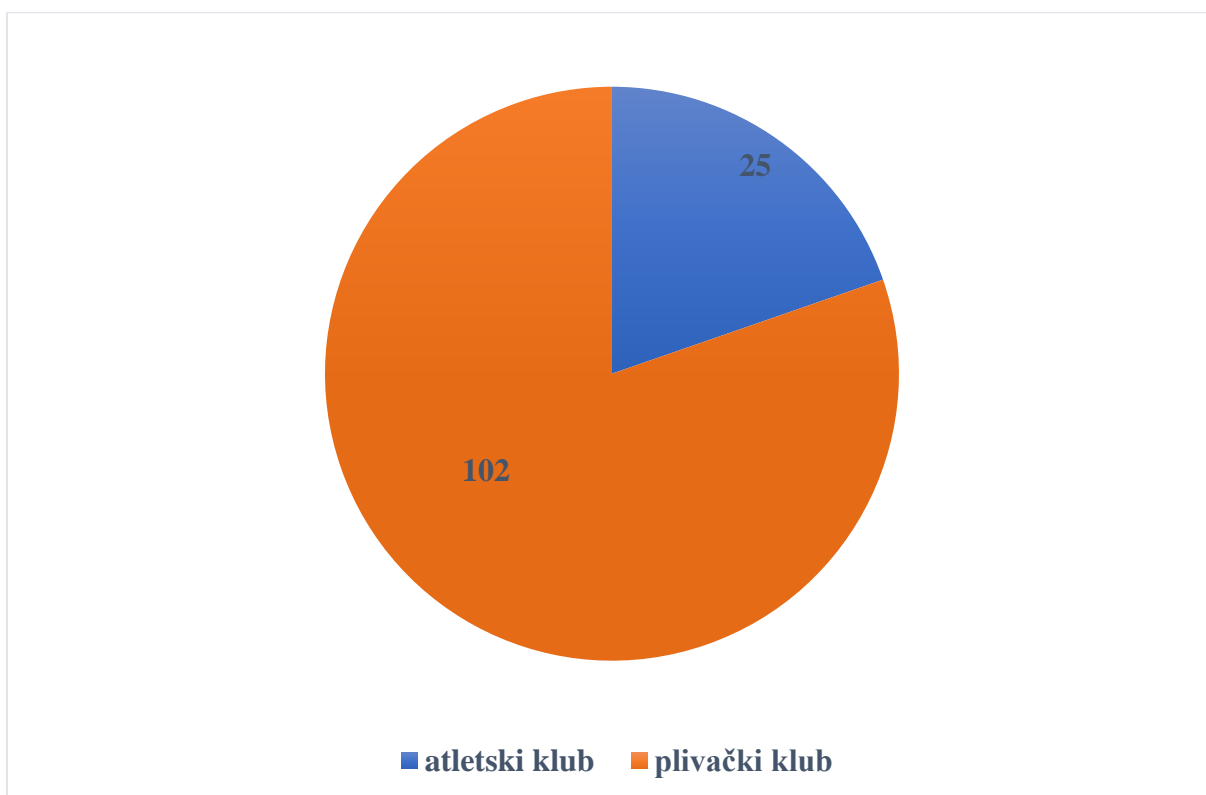
3.4. Etički aspekti istraživanja

Sportski savez osoba s invaliditetom grada Rijeke će biti upoznat s provedbom istraživanja te će mu se pružiti sve relevantne informacije vezane za etičnost istraživanja.

Savez svoju suglasnost za sudjelovanje u istraživanju daju samim dostavljanjem anketnih upitnika na kojima se ne nalaze osobni podaci osoba s invaliditetom već isključivo broj i spol sportaša po navedenim kategorijama. S obzirom da se radi o neinvazivnom prikupljanju podataka za istraživanje, nije potrebna dozvola Etičkog povjerenstva za biomedicinska istraživanja Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci, već samo Izjava mentora o etičnosti istraživanja niskog rizika kao i suglasnost Saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke o ustupanju podataka.

4. REZULTATI

4.1. Rezultati ispitivanja za 2020 godinu

Slika 1. Broj članova kluba 2020 godine AK Srce i PK Forca

Kružni dijagram na slici 1 prikazuje broj članova plivačkog kluba i atletskog kluba osoba s invaliditetom za 2020. godinu. Atletski klub Srce broji 25 članova, a plivački klub Forca 102 člana.

Tablica 3. Podjela članova po spolu 2020 godine AK Srce i PK Forca

2020 godine	Muškarci	Muškarci %	Žene	Žene %
AK Srce	17	68	8	34
PK Forca	72	70,59	40	29,41

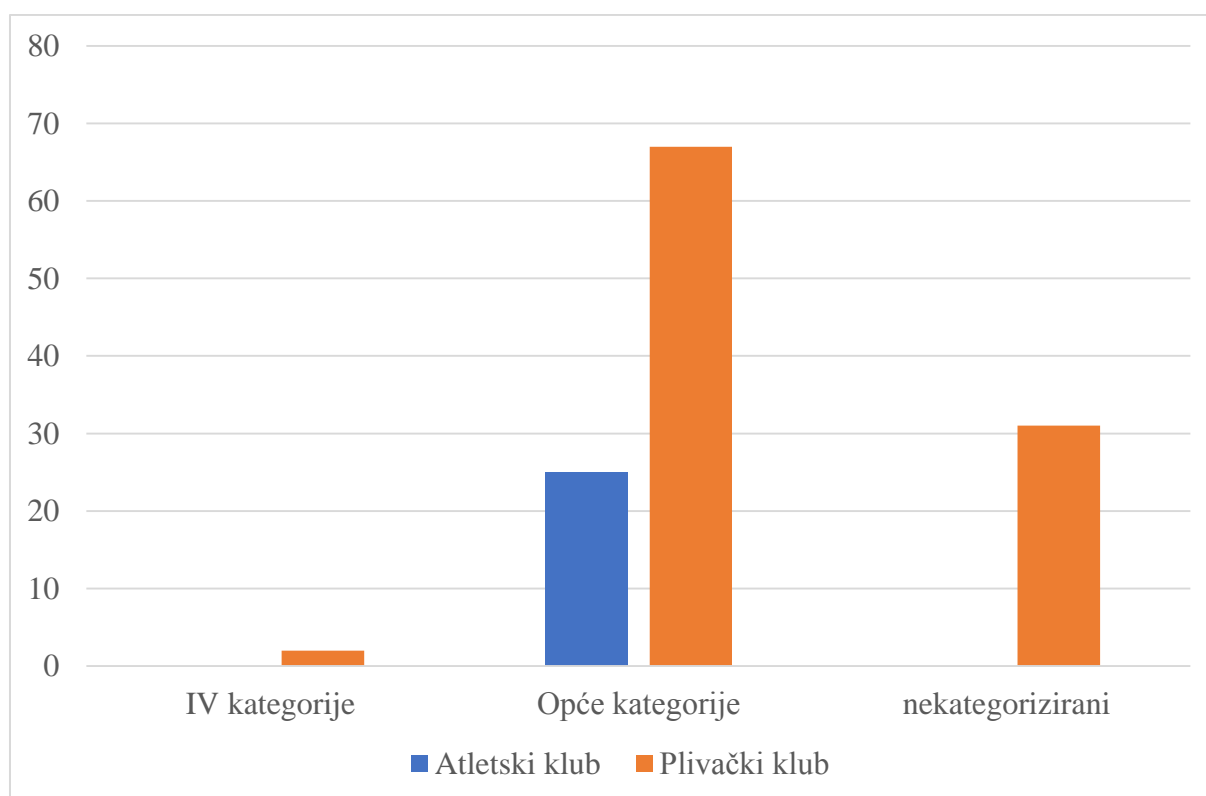
Tablica 3 nam prikazuje podatke o podjeli članova po spolu, iz 2020. godine. Iz nje je vidljivo da u AK Srce trenira 68% muškaraca i 34% žena, a u PK Forca 70,59% muškaraca, a 29,41% žena.

Hi kvadrat testom smo ispitali razlike. Razina značajnosti s Yatesovom korekcijom iznosi $p = 0,725$ odnosno zaključujemo da nema značajne razlike po spolu .

Tablica 4. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca

Sportaš	AK Srce	PK Forca
IV kategorije	0	2
Opće kategorije	25	67
nekategorizirani	0	31

Iz dobivenih podataka vidimo da prva, druga i treća kategorija sportaša nije zastupljena.

Slika 2. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca

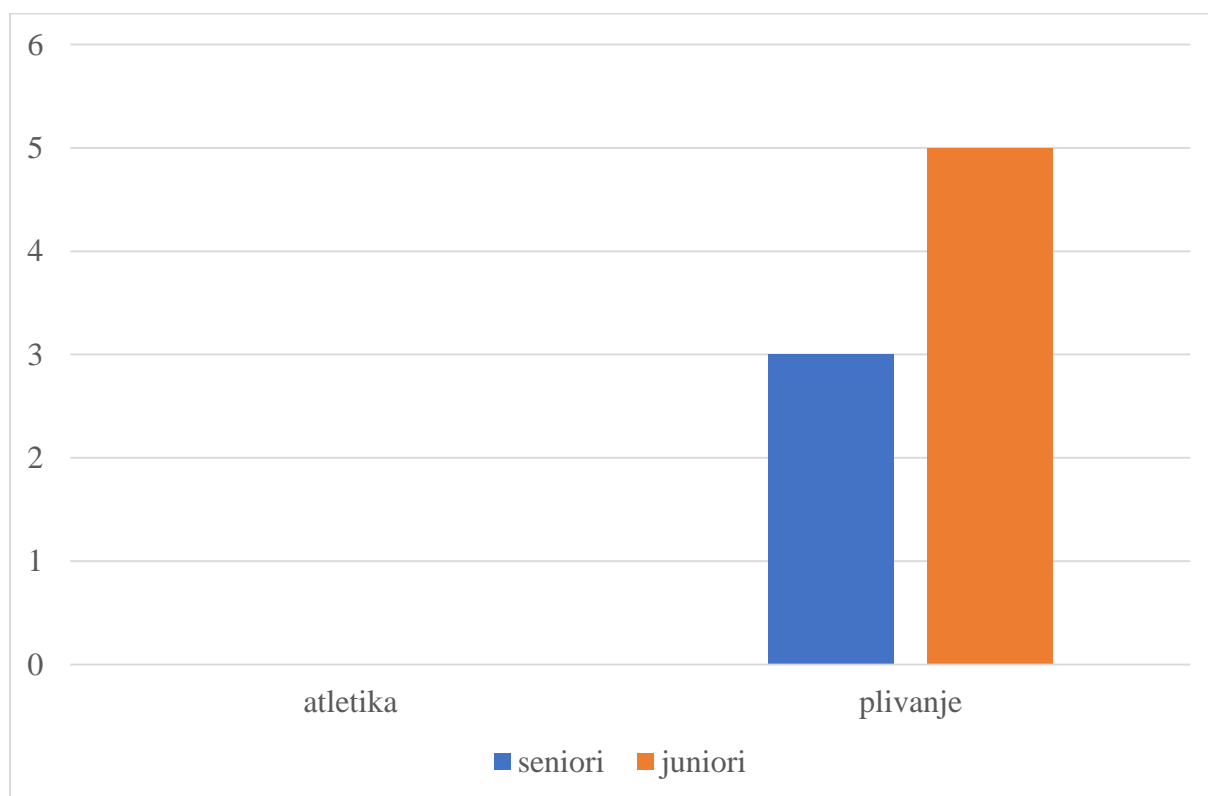
Tablica 5. Internacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca

Sportaš	Broj
AK Srce	0
PK Forca	3

U paraolimpijskim programima imamo 3 člana iz PK Forca.

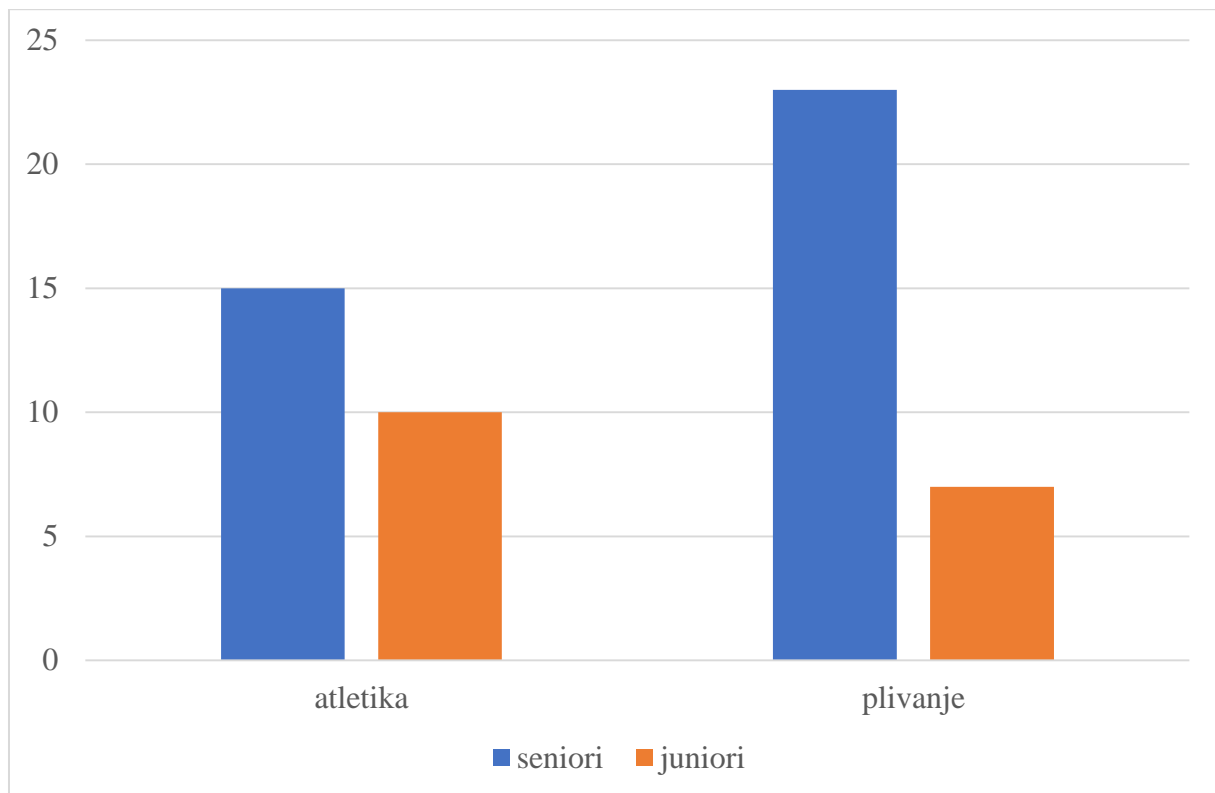
Tablica 6. Nacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca

Sportaš	Broj
AK Srce	25
PK Forca	28

Slika 3. Sudjelovanje sportaša AK Srce i PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji

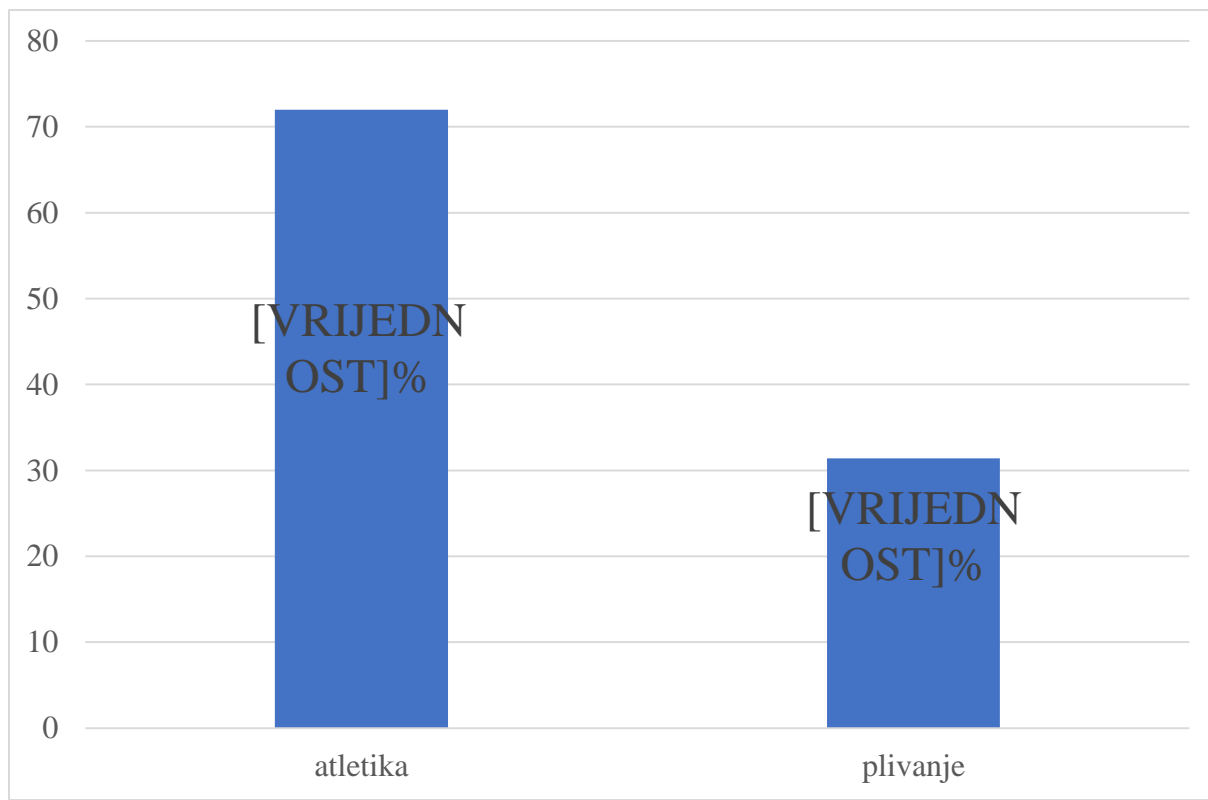
PK Forca ima članove nacionalne seniorske i juniorske reprezentacije. U individualnim programima posebne skrbi Hrvatskog paraolimpijskog odbora nalazi se samo jedan član PK Forca. U razvojnim programima Hrvatskog paraolimpijskog odbora ima 5 članova PK Forca.

Slika 4. Natjecatelji AK Srce i PK Forca

Hi kvadrat testom smo ispitali razliku i dobili smo da nema značajne razlike ($\chi^2= 1,08$, $p=0,299$) u broju natjecateljskih članova.

U PK Forca ima 4 rekreativca.

Slika 5. Polaznici sportske škole AK Srce i PK Forca

Tablica 7. Vrsta invaliditeta članova AK Srce i PK Forca

2020 godina	AK Srce	PK Forca	Hi kvadrat	p
članova s mentalnom retardacijom	18	14	11,95	0,035
članova s tjelesnim invaliditetom	6	26		
slabovidnih	1	1		
gluhih	0	2		
višestruka oštećenja	0	1		
korisnika invalidskih kolica	3	3		

Hi kvadrat testom smo ispitali razlike sportaša u vrstama invaliditeta. U Plivačkom klubu ima značajno više članova s tjelesnim invaliditetom.

Tablica 8. Broj članova trenerskog tima u AK Srce i PK Forca

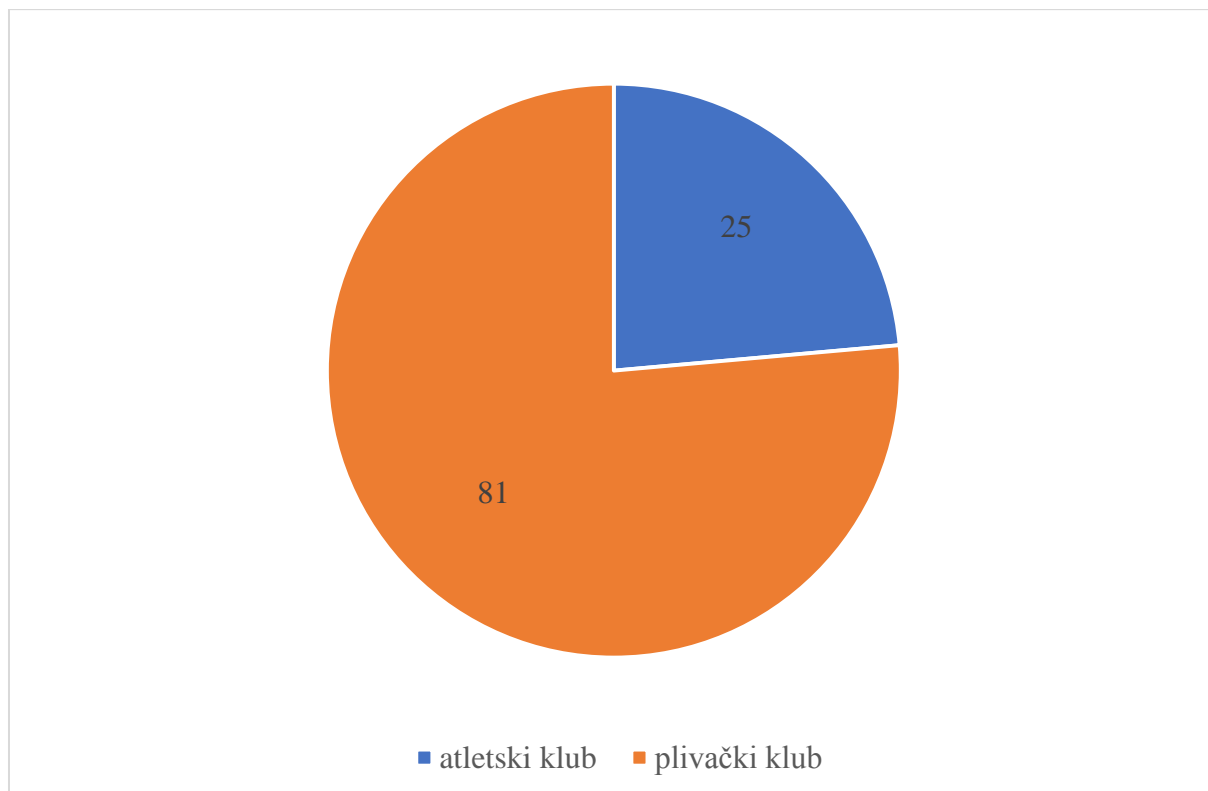
Klubovi	Broj
AK Srce	3
PK Forca	9

Tablica 9. Broj članova stručnog tima u AK Srce i PK Forca

Klubovi	Broj
AK Srce	0
PK Forca	2

U tablicama 8 i 9 prikazan je broj članova trenerskog i stručnog tima u sportskim klubovima AK Srce i PK Forca. Iz tablice iščitavamo da oba kluba imaju trenerske timove, dok stručni tim postoji u PK Forca a AK ga Srce nema.

4.2. Rezultati ispitivanja za 2022 godina

Slika 6. Broj članova kluba 2022 godine AK Srce i PK Forca

U kružnom dijagramu što ga prikazuje slika 6 vidimo da u 2022. godini PK Forca broji 81, a AK Srce 25 članova kluba.

Tablica 10. Podjela članova po spolu 2022 godine AK Srce i PK Forca

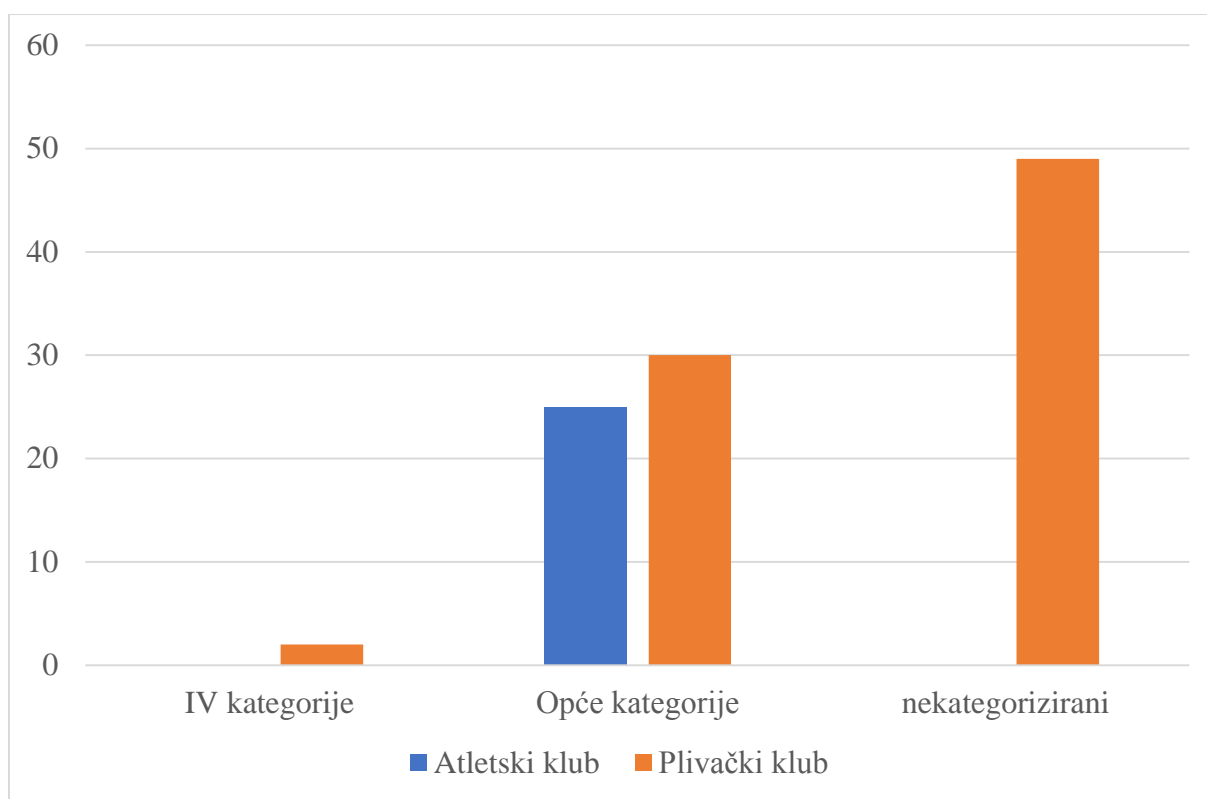
2022 godine	Muškarci	Muškarci /%	Žene	Žene %
AK Srce	17	68	8	34
PK Forca	52	64,2	29	35,8

Hi kvadrat testom smo ispitali razlike. Razina značajnosti s Yatesovom korekcijom iznosi $p = 0,727$ odnosno zaključujemo da nema značajne razlike po spolu .

Tablica 11. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca

Sportaš	AK Srce	PK Forca
IV kategorije	0	2
Opće kategorije	25	30
nekategorizirani	0	49

Iz dobivenih podataka vidimo da prva, druga i treća kategorija sportaša nije zastupljena.

Slika 7. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca

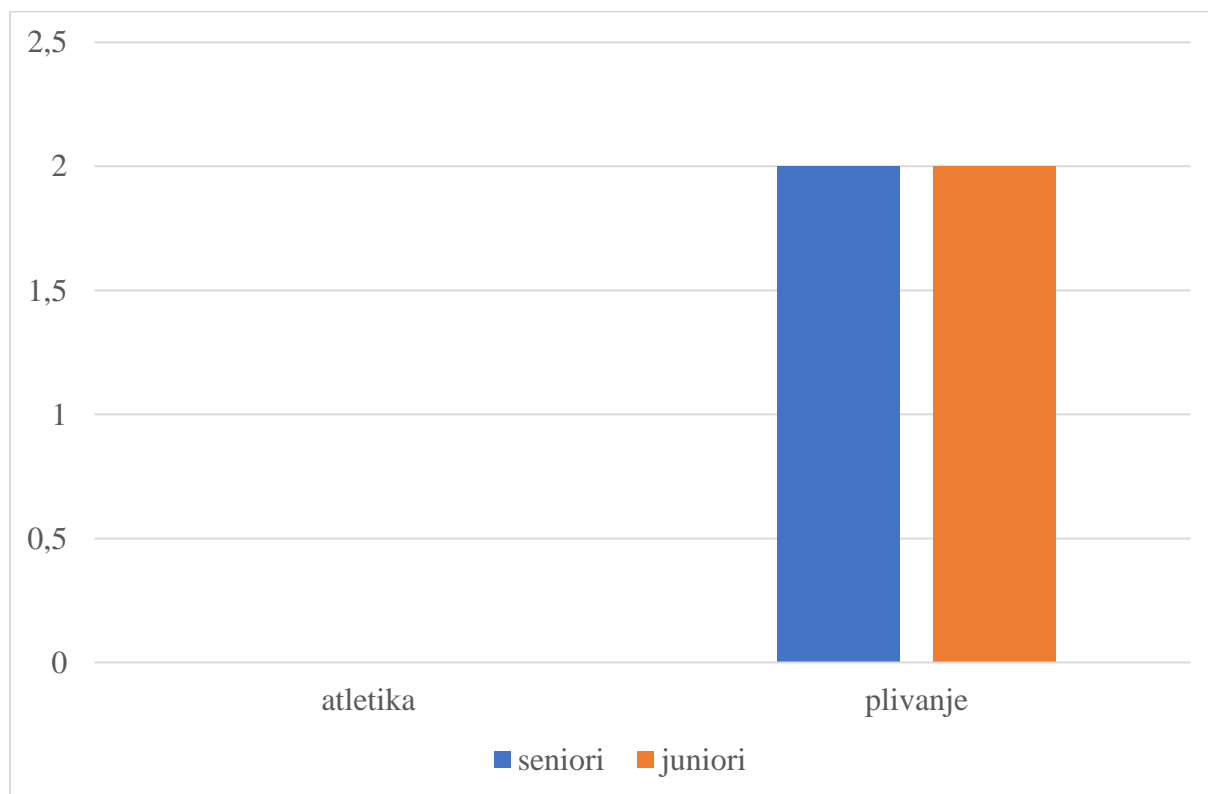
Tablica 12. Internacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca

Sportaš	Broj
AK Srce	0
PK Forca	4

Tablica 13. Nacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca

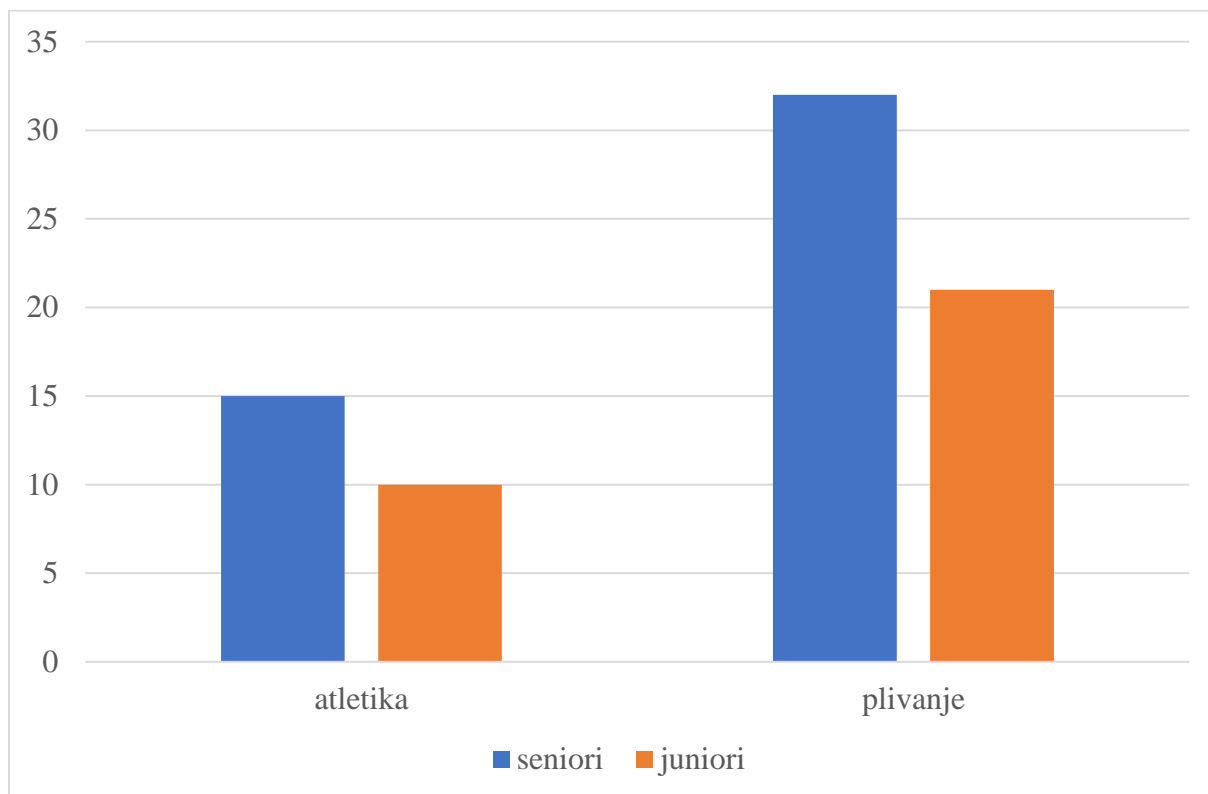
Sportaš	Broj
AK Srce	25
PK Forca	32

U Paraolimpijskim programima imamo 1 člana iz PK Forca.

Slika 8. Sudjelovanje sportaša AK Srce i PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji

PK Forca ima članove nacionalne seniorske i juniorske reprezentacije. U individualnim programima posebne skrbi Hrvatskog paraolimpijskog odbora nema članova. U razvojnim programima Hrvatskog paraolimpijskog odbora ima 4 člana plivačkog PK Forca.

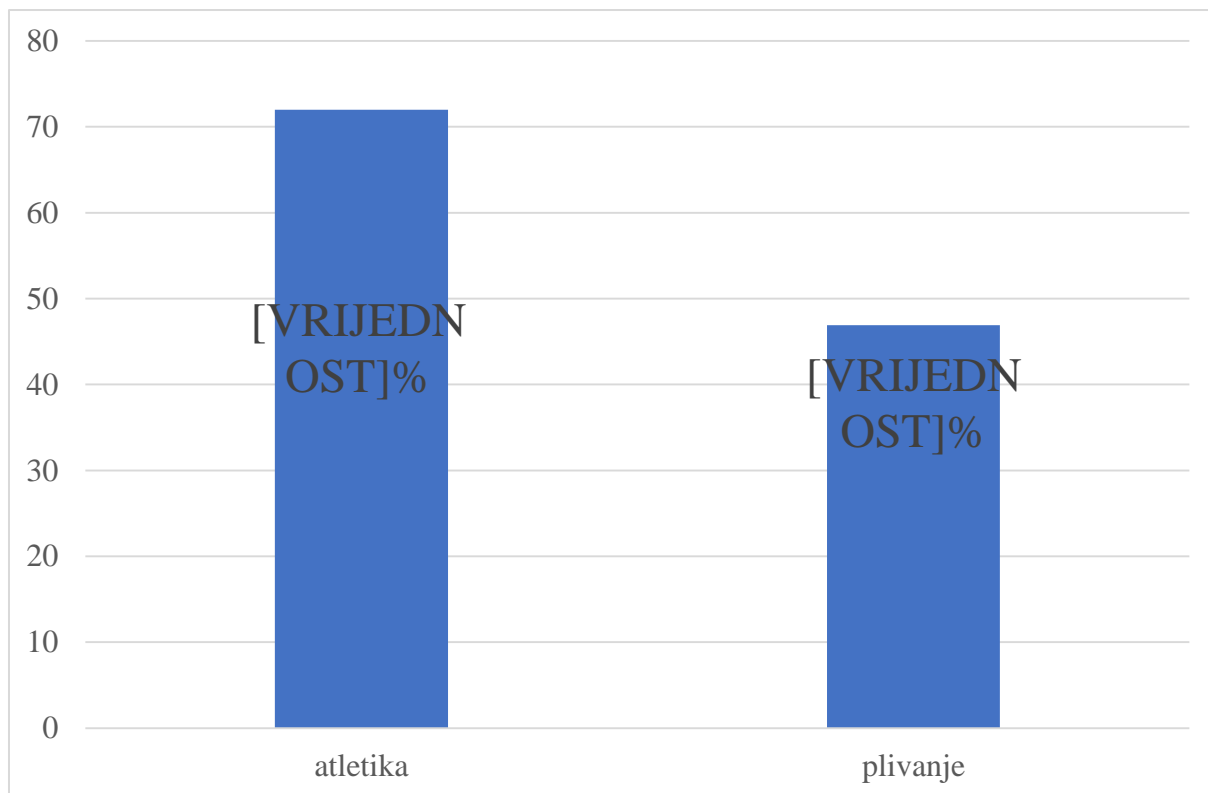

Slika 9. Natjecatelji AK Srce i PK Forca

Hi kvadrat testom smo ispitali razliku i dobili smo da nema značajne razlike ($\chi^2=0,001$, $p=0,975$) u broju natjecateljskih članova.

U PK Forca ima 22 rekreativca.

Slika 10. Polaznici sportske škole AK Srce i PK Forca

Tablica 14. Vrsta invaliditeta članova AK Srce i PK Forca

2022.	AK Srce	PK Forca	Hi kvadrat	p
članova s mentalnom retardacijom	18	17	11,34	0,045
članova s tjelesnim invaliditetom	6	27		
slabovidnih	1	1		
gluhih	0	2		
višestruka oštećenja	0	1		
korisnika invalidskih kolica	4	3		

Hi kvadrat testom smo ispitali razlike u članovima. U Plivačkom klubu ima značajno više članova s tjelesnim invaliditetom.

Tablica 15. Broj članova trenerskog tima u AK Srce i PK Forca

Klubovi	Broj
AK Srce	3
PK Forca	10

Tablica 16. Broj članova stručnog tima u AK Srce i PK Forca

Klubovi	Broj
AK Srce	0
PK Forca	2

4.3. Usporedba 2020. i 2022. godine

4.3.1. AK Srce

Broj članova AK Srce iznosi 25 i u 2020. i 2022. godini. Rezultati kategorizacije su jednaki za obje godine. Isti broj članova kluba ima internacionalnu i nacionalnu klasifikaciju. Broj natjecatelja, kao i polaznika sportske škole je isti u obje godine. U 2022. godini jedan je korisnik invalidskih kolica više. Isti je trenerski tim.

4.3.2. PK Forca

Broj članova u PK Forca se smanjio u 2022. godini od 102 na 81 što u postocima iznosi 20,6%.

4.3.3. Statistička usporedba 2020 i 2022 godine za PK Forca

Tablica 17. Internacionalna klasifikacija sportaša PK Forca za godine 2020 i 2022

Sportaš	Broj
PK Forca 2020.	3
PK Forca 2022.	4

Tablica 18. Nacionalna klasifikacija sportaša PK Forca za godine 2020 i 2022

Sportaš	Broj
PK Forca 2020.	28
PK Forca 2022.	32

Nema statistički značajne razlike iako u 2022. godini ima gotovo 40% članova kluba koji imaju službenu nacionalnu klasifikaciju, dok je u 2020. njih 28%.

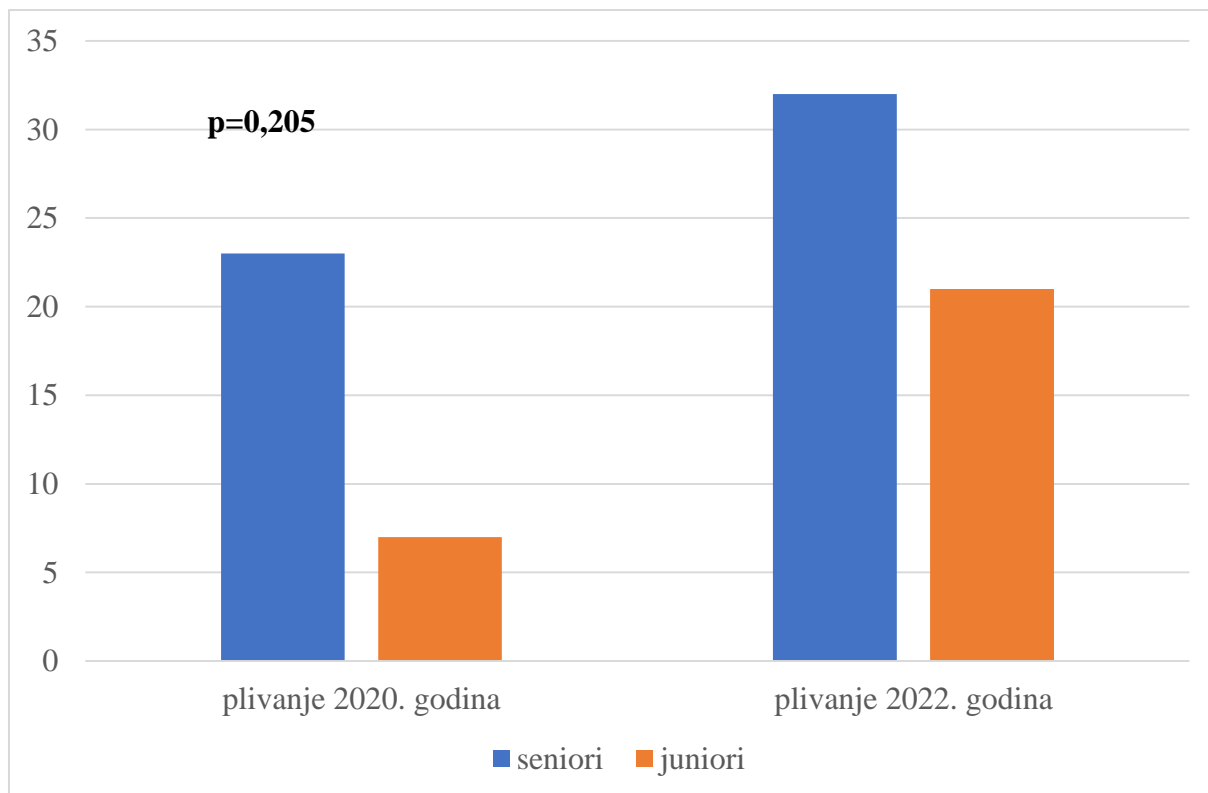
U Paraolimpijskim programima ima samo jedan član 2022. dok ih je troje bilo 2020. godine.

Tablica 19. Sudjelovanje sportaša PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji za godine 2020 i 2022

Sportaš	Seniori	Juniori
PK Forca 2020.	3	5
PK Forca 2022.	2	2

Tablica 20. Sudjelovanje sportaša u razvojnim programima PK Forca za godine 2020 i 2022

Sportaš	Broj
PK Forca 2020.	5
PK Forca 2022.	4

Slika 11. Natjecatelji PK Forca za godine 2020 i 2022

Hi kvadrat testom smo ispitali razliku i dobili smo da nema značajne razlike ($\chi^2 = 1,61$, $p = 0,205$) u broju seniora i juniora u promatranim godinama.

Tablica 21. Broj rekreativaca u PK Forca za godine 2020 i 2022

Sportaš	Broj
PK Forca 2020.	4
PK Forca 2022.	22

U 2022. godini u PK Forca ima značajno više rekreativaca ($\chi^2 = 18,14$, $p < 0,001$).

Tablica 22. Polaznici sportske škole PK Forca za godine 20220 i 2022

Sportaš	Broj
PK Forca 2020.	32
PK Forca 2022.	38

Tablica 22. prikazuje broj polaznika sportske škole PK Forca za razdoblje vrijeme pandemije i postpandemije. Rezultat je da je broj članova povećao u razdoblju postpandemije.

Tablica 23. Vrsta invaliditeta članova PK Forca za godine 20220 i 2022

	Plivanje 2020.	Plivanje 2022.	Hi kvadrat	p
članova s mentalnom retardacijom	14	17	0,15	0,999
članova s tjelesnim invaliditetom	26	27		
slabovidnih	1	1		
gluhih	2	2		
višestruka oštećenja	1	1		
korisnika invalidskih kolica	3	3		

U tablici 23. prikazane su vrste invaliditeta sportaša članova PK Forca za razdoblje 2020 i 2022 godina. Vidljivo je da se u klubu promijenio broj sportaša sa mentalnom retardacijom i broj članova sa tjelesnim invaliditetom.

U PK Forca 2022 godine došlo je do povećanja za jednog trenera više, dok je stručni tim plivačkog kluba ostao isti.

5. RASPRAVA

5.1 Analiza hipoteza

H1: Broj članova i trenera u AK Srce se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

Na slici 1. i slici 6. vidimo broj članova u AK Srce koji je ostao isti u obje godine. Broj članova trenerskog tima također se nije promijenio što je vidljivo iz tablice 8. i 15. Zaključujemo da nije postojao razlog za povećanjem ili smanjenjem trenerskog kadra jer se broj članova nije niti povećao niti smanjio. U AK Srce rade 3 trenera od kojih su dva na ugovoru o radu dok jedan radi honorarno.

Odbacujemo H1 shodno obrađenim podacima.

H2: Broj članova i trenera u PK Forca se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

Broj članova u PK Forca se smanjio u 2022. godini što je vidljivo na slici 1. i slici 6. To smanjenje iznosi oko 21%. U istoj godini došlo je do povećanja broja trenerskog kadra za jednog trenera što možemo objasniti činjenicom povećanja broja djece u plivačkoj školi u 2022. za razliku od 2020. godine (tablica 22.). Iako se čini da razlika broja od šestoro djece u plivačkoj školi nije velika, radilo se o djeci s velikim teškoćama u kognitivnom funkcioniranju koja su zahtijevala individualni pristup radu u vidu osobnog sportskog asistenta/trenera. Nužno je da za vrijeme treninga asistent/trener bude u vodi zajedno sa korisnikom.

H2 je prihvaćena vezano uz broj članova u klubu, ali odbačena za broj trenera. Dakle H2 je djelomično prihvaćena.

Objašnjenje možemo pronaći u činjenicama da se broj članova u AK Srce nije promijenio za razliku od broja članova u PK Forca, zato što su se treninzi atletičara odvijali na otvorenim prostorima, atletskim stadionom za razliku od PK Force koji treninge provodi u zatvorenom prostoru, bazenima Kantrida. Sve to vezano je uz odluke Stožera civilne zaštite RH o zabrani okupljanja u zatvorenim prostorima za vrijeme trajanja pandemije.

Završni rad „Utjecaj Covid-19 pandemije na broj aktivnih članova u sportskim klubovima“ (25) izrađen na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, autora Iličić J. pokazao je smanjenje broja članova u sportskim klubovima u 2020. godini. Međutim, promatrajući odvojeno sportove na otvorenom i zatvorenom, jasno se vidi da je pad sportova u zatvorenom prostoru bio veći.

H3: Broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u AK Srce se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

Broj sportaša sa tjelesnim invaliditetom u AK Srce vidljiv je u tablici 7. i 14. Broj članova je ostao isti.

H3 odbacujemo.

U AK Srce je tradicionalno veći broj članova koji imaju poteškoća u kognitivnom funkcioniranju jer klub ima dugogodišnju suradnju sa Centrom za odgoj i obrazovanje u kojem se najčešće školuju djeca sa navedenom teškoćom.

H4: Broj sportaša s tjelesnim oštećenjima u PK Forca se smanjio u 2022. u odnosu na 2020. godinu.

U PK Forci ima samo jedan član sa tjelesnim oštećenjem više u 2022. godini.

H4 odbacujemo. Kako vidimo broj članova sa tjelesnim oštećenjima ostao je približno isti što znači da pandemija nije imala utjecaja i pokolebala članove sa tjelesnim oštećenjima u dolasku na treninge.

U PK Forca vidljivo je da ima značajno više članova sa tjelesnim invaliditetom u obje promatrane godine za razliku od AK Srce. Objašnjenje možemo naći u činjenici da se osobama sa tjelesnim oštećenjima lakše kretati u vodi i kroz vodu te najčešće odabiru plivanje kao primaran sport u kojem mogu sudjelovati od najranije dobi.

Iz obrađenih podataka možemo izdvojiti one najzanimljivije. U AK Srce gotovo se ništa nije promijenilo usprkos očekivanom utjecaju pandemije. Kao što je već navedeno razlog je trening na otvorenom.

Za razliku od AK Srce ako pogledamo rezultate u PK Forci uočene su znatne promjene. Broj internacionalno i nacionalno klasificiranih sportaša porastao je u 2022. godini jer se klasifikacija nije redovito provodila za vrijeme pandemije. Klasifikacijski postupak u plivanju provodi se u zatvorenim prostorima. Postupak mjerenja provodi se na medicinskom stolu, opservacija plivačkih tehnika u bazenu nakon iste te završno na natjecanju, koji se nije ili se odvijao u smanjenom obujmu za vrijeme trajanja pandemije.

Broj članova koji su u nacionalnoj reprezentaciji, razvojnim programima HPO-a i natjecatelja (seniori i juniori) smanjio se u 2022. godini ali ne značajno. Razlog tome možemo naći u činjenici da su članovi manje trenirali u pandemiji. Broj rekreativaca se značajno povećao u

2022. jer su osobe s invaliditetom i njihovi roditelji/skrbnici osvijestili važnost sporta kao prediktora zdravlja te ih je manje zanimao sport a više rekreacija. Studija koju su proveli Raiola i sur. pokazala je da je interes za natjecateljski sport opao tijekom pandemije i da su ga zamijenile tjelesne aktivnosti vezane uz psihofizičku dobrobit (24).

Istraživanje koje je provela Otočan D. na temu „Tjelesna aktivnost sportaša s invaliditetom prije i tijekom COVID-19 pandemije“ pokazalo je da su osobe s invaliditetom prilagodile treninge ograničenim uvjetima zbog nedostupnosti uobičajenog načina vježbanja. Ove rezultate možemo povezati sa provedenim istraživanjem u ovom radu, gdje podaci pokazuju da se smanjio broj članova u sportskim klubovima osoba s invaliditetom (2).

6. ZAKLJUČAK

Broj članova i trenera u AK Srce u promatranim godinama nije se promijenio

Broj članova u PK Forca se smanjio u 2022. godini, a došlo je do povećanja broja trenerskog kadra.

Broj članova s tjelesnim oštećenjima u AK Srce je ostao isti.

U PK Forca broj sportaša s tjelesnim oštećenjem povećao se za jednog korisnika.

LITERATURA:

1. Kovačević K. Percepcija okoline prema osobama s invaliditetom [završni rad]. [Varaždin]: Sveučilište Sjever Sveučilišni centar Varaždin Odjel za sestринство; 2020. 4 p.
2. Otočan D. Tjelesna aktivnost sportaša s invaliditetom prije i tijekom COVID 19 pandemije [diplomski rad]. [Rijeka]: Sveučilište u Rijeci Fakultetu zdravstvenih studija; 2021. 8 p.
3. Dadić M, Bačić A, Župa I, Vukoja A. Definiranje pojmova invaliditet i osoba s invaliditetom. Hrana u zdravlju i bolesti, Vol. Specijalno izdanje No. 10 Štamparovi dani, 2018
4. Posavec M. Sport osoba s invaliditetom i fizioterapija [završni rad]. [Varaždin]: Sveučilište Sjever Sveučilišni centar Varaždin Odjel za Fizioterapiju; 2021. 9 p.
5. Narodne novine [Internet]. Zagreb [11. srpnja 2001]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2001_07_64_1049.html
6. Baštijan R, Đuričić R, Miholić D, Udiljak-Bugarinovski Z. Slobodno vrijeme. Studenti s invaliditetom 2010 Dostupno na: http://www.unios.hr/wpcontent/uploads/2023/01/Slobodno_Vrijeme.pdf
7. Svjetska zdravstvena organizacija [Internet]. Ženeva [siječanj 2008]. Dostupno na: <https://www.who.int/publications>
8. Paralympics History - History of the Paralympic Movement [Internet]. Pariz [rujan 2023]. Dostupno na: <https://www.paris2024.org/en/the-history-of-the-paralympic-games/>
9. Pravilnik o kategorizaciji sportaša s invaliditetom [Internet]. Zagreb [16 prosinca 2022]. Dostupno na: <https://www.hpo.hr/Clanice/>
10. Petrinović Zekan L, Ciliga D, Sport osoba s invaliditetom. Akvaristi [Internet]. Beograd [11 prosinca 2013]. Dostupno na: https://www.academia.edu/23771340/The_effects_of_the_program_of_universal_sports_school_on_motor_capabilities_of_boys_in_the_elementary_school
11. Thomas D. COVID-19 crisis is causing people to exercise more. Trinity College Dublin, The University of Dublin; 2020 Dostupno na:

- https://www.tcd.ie/news_events/articles/covid-19-crisis-is-causing-people-to-exercise-more/
12. Ciliga D. Trošt Bobić T, Petrinović Zekan L. Sport osoba s invaliditetom. [cjeloviti rad]. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta; 2009. str. 230-238 Dostupno na http://www.hrks.hr/skole/23_ljetna_skola/47-56-Petrinovic.pdf
  13. Mišković M. Tjelesna aktivnost studenata za vrijeme pandemije COVID-19. [Završni rad]. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci; 2020 Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:184:359699>
  14. Zimske paraolimpijske igre [Internet]. Zagreb [28. veljače 2023]. Dostupno na: https://hr.wikipedia.org/wiki/Zimske_paraolimpijske_igre
  15. Pandemija [Internet]. Zagreb [11. travnja 2022]. Dostupno na: <https://hr.m.wikipedia.org/wiki/Pandemija>
  16. Najveće pandemije kroz povijest [Internet]. Zagreb [2020]. Dostupno na: <https://www.synlab.hr/novosti/najvece-pandemije-kroz-povijest>
  17. Kazuki K, Noriaki M, Yuta S,“ Impact of the COVID-19 Pandemic on Life Space Extent.pdf“, Graduate School of Biomedical and Health Sciences, Hiroshima University, Hiroshima 734-8553, Japan
  18. Marinković M. Utjecaj pandemije Covid 19 na sport i sportske događaje, [Završni rad]. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Kineziološki fakultet Osijek Dostupno na <https://repositorij.kifos.hr/islandora/object/kifos%3A105/datastream/PDF/view>
  19. Veljan D. Koronavirus i malo matematike. Matematičko fizički list, [2020]. 71 (281), 31- 35 p. Dostupno na <https://hrcak.srce.hr/253558>
  20. Prestanak epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CO-2 [Internet]. Zagreb [17.05.2023]. Dostupno na: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/prestanak-epidemije-bolesti-covid-19-uzrokovane-virusom-sars-co-2-rezime-55071>
  21. R. de Boer D, Hoekstra , Kimberley I, Huetink M, Hoekstra T, Krops A. L., Hettinga F, Physical Activity, Sedentary Behavior and Well-Being of Adults with Physical Disabilities and/or Chronic Diseases during the First Wave of the COVID-19 Pandemic, Int J Environ Res Public Health. 2021 Jun; 18 (12): 6342.
  22. Odluke Stožera civilne zaštite RH u 2020. godini i relevantni propisi u uvjetima epidemije koronavirusa [Internet]. Zagreb [1.04.2020]. Dostupno na:

<https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/2020-odluke-stozera-civilne-zastite-rh-u-2020-godini-i-relevantni-propisi-u-uvjetima-epidemije-koronavirusa-41376>

23. Raiola G, Di Domenico F, Physical and sports activity during the COVID-19 pandemic, *Journal of Physical Education and Sport*, [2021]. 21, 477-482.
doi:10.7752/jpes.2021.s104
24. Iličić J. Utjecaj Covid-19 pandemije na broj aktivnih članova u sportskim klubovima [diplomski rad]. [Zagreb]: Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet; 2021. 10 p.

PRILOZI:

PRILOG A: Popis ilustracija

Slike

Slika 1. Broj članova kluba 2020 godine AK Srce i PK Forca.....	12
Slika 2. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca.....	13
Slika 3. Sudjelovanje sportaša AK Srce i PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji.....	14
Slika 4. Natjecatelji AK Srce i PK Forca.....	15
Slika 5. Polaznici sportske škole AK Srce i PK Forca.....	16
Slika 6. Broj članova kluba 2022 godine AK Srce i PK Forca.....	18
Slika 7. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca.....	19
Slika 8. Sudjelovanje sportaša AK Srce i PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji.....	20
Slika 9. Natjecatelji AK Srce i PK Forca.....	21
Slika 10. Polaznici sportske škole AK Srce i PK Forca.....	22
Slika 11. Natjecatelji PK Forca za godine 20220 i 2022.....	25

Tablice

Tablica 1. Kategorizacija invaliditeta prema WHO.....	4
Tablica 2. Sportski klubovi osoba s invaliditetom u PGŽ.....	7
Tablica 3. Podjela članova po spolu 2020 godine AK Srce i PK Forca.....	12
Tablica 4. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca.....	13
Tablica 5. Internacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca.....	14
Tablica 6. Nacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca.....	14
Tablica 7. Vrsta invaliditeta članova AK Srce i PK Forca.....	16
Tablica 8. Broj članova trenerskog tima u AK Srce i PK Forca.....	17
Tablica 9. Broj članova stručnog tima u AK Srce i PK Forca.....	17

Tablica 10. Podjela članova po spolu 2022 godine AK Srce i PK Forca.....	18
Tablica 11. Kategorizacija članova AK Srce i PK Forca.....	19
Tablica 12. Internacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca.....	20
Tablica 13. Nacionalna klasifikacija sportaša AK Srce i PK Forca.....	20
Tablica 14. Vrsta invaliditeta članova AK Srce i PK Forca.....	22
Tablica 15. Broj članova trenerskog tima u AK Srce i PK Forca.....	23
Tablica 16. Broj članova stručnog tima u AK Srce i PK Forca.....	23
Tablica 17. Internacionalna klasifikacija sportaša PK Forca za godine 20220 i 2022.....	23
Tablica 18. Nacionalna klasifikacija sportaša PK Forca za godine 20220 i 2022.....	24
Tablica 19. Sudjelovanje sportaša PK Forca u Nacionalnoj reprezentaciji za godine 20220 i 2022.....	24
Tablica 20. Sudjelovanje sportaša u razvojnim programima PK Forca za godine 20220 i 2022.....	24
Tablica 21. Broj rekreativaca u PK Forca za godine 20220 i 2022.....	25
Tablica 22. Polaznici sportske škole PK Forca za godine 20220 i 2022.....	26
Tablica 23. Vrsta invaliditeta članova PK Forca za godine 20220 i 2022.....	26

PRILOG B:

Suglasnost o korištenju podataka iz arhive SSOI

Športski savez osoba s invaliditetom grada rijeke
Verdjeva 11/III / 51000 Rijeka | Tel: 051 312 224 | Fax: 051 312 225
Email: ssoi-rijeka@ssoi-rijeka.hr
Zr: 2402006-1100556572 | OIB: 22305718645
www.ssoi-rijeka.hr

U Rijeci, 23.1.2023.

Fakultet zdravstvenih studija
Sveučilišta u Rijeci
Ul. Viktora cara Emina 5, 51000, Rijeka

Predmet: suglasnost o korištenju podataka iz arhive SSOI

Poštovani,

ovime Vas obavještavamo da smo suglasni da Vaša studentica Wendy Volarić Pamić koristi anonimne podatke Športskog saveza osoba s invaliditetom grada Rijeke u svrhu izrade diplomskog rada na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci.

Lijepi pozdrav

Tajnik saveza
Luka Dobrović

KRATAK ŽIVOTOPIS

OSOBNI PODACI:

Ime i prezime: Wendy Volarić Pamić

Datum rođenja: 13.01.1994.

Adresa: Creska 22, 52440 Poreč

e-adresa: wvolaric@gmail.com

Državljanstvo: Hrvatsko

Nacionalnost: Hrvat

OBRAZOVANJE:

2007/08.- Srednja glazbena škola „Ivan Matetić- Ronjgov“ -stečeno zvanje: glazbeni teoretičar

2008/09.- Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka - Smjer: opći

2012/13.- Preddiplomski stručni studij Fizioterapije, pri Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci - Stečeno zvanje: bacc.physioth

2021/22.- Diplomski sveučilišni studij Fizioterapije

OSTALO

Wendy Volarić Pamić rođena 13.01.1994. u Rijeci. Pohađala je osnovnu školu Nikole Tesle u Rijeci, a paralelno s time i osnovnu glazbenu školu Ivana Matetića Ronjgova gdje izučava sviranje klavira. Paralelno sa osmim razredom osnovne škole upisuje prvi razred srednje glazbene škole gdje po završetku obrazovanja stječe zvanje glazbenika teoretičara. Usporedno sa srednjom glazbenom školom upisuje i opću gimnaziju Andrije Mohorovičića u Rijeci, te obje škole uspješno završava. Godine 2013 upisuje preddiplomski stručni studij Fizioterapije, a završetkom studija stječe zvanje bacc.physioth, odnosno prvostupnik fizioterapije. Potom upisuje tečaj za wellness terapeuta u Učilištu Lovran. S obzirom da je u svijetu proglašeno doba pandemije korona virusom, bilo je vrlo teško naći ustanovu gdje bi se odradio pripravnički staž koje je neophodan kako bi se moglo ići polagati državni ispit i dobiti licencu za samostalan rad. Tako se odlučuje na volonterski staž koji raspisuje Thalassoterapija Opatija po čijem završetku polaže državni ispit. Ubrzo nakon položenog ispita zapošljava se ustanovi za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju Helena Smokrović. Uz posao upisuje diplomski sveučilišni studij Fizioterapije pri fakultetu Zdravstvenih studija u Rijeci.